

ANALIZA ANKETE O ZADOVOLJSTVU PRIVATNOG
SEKTORA USLUGAMA JAVNOG SEKTORA U 2025. GODINI

Žepče, april/travanj 2026.

Sadržaj:

Tablica grafova	1
Uvod.....	2
Metodologija istraživanja	2
1. Osnovne informacije o anketiranim subjektima	3
1.1. Struktura anketiranih poduzeća	3
1.1.1. Opis djelatnosti poslovanja anketiranih poduzeća	3
1.1.2. Struktura zaposlenih u anketiranim poduzećima.....	5
2. Potrebe i prioriteti.....	7
2.1. Zapošljavanje, obuke i poticaji	7
2.1.1. Potreba za novim zapošljavanjem.....	7
2.1.2. Potrebe za obukama radne snage.....	9
2.1.3. Investiranje u poslovanje	10
2.1.4. Suradnja sa dijasporom	12
2.1.5. Usluge jedinice lokalne samouprave.....	12
3. Zadovoljstvo radom javne uprave i javnim uslugama	14
3.1. Podrška od strane JLS	14
3.2. Zadovoljstvo poslovnim okruženjem.....	16
3.3. Suradnja sa općinskom administracijom.....	18
3.4. Rad Općinskog vijeća	20
3.5. Razvojna agencija Žepče.....	22
Zaključci i preporuke analize	24

Tablica grafova

Uvod

Razvojna agencija Žepče već dvanaestu godinu za redom provodi anketiranje privatnog sektora o zadovoljstvu radom javnog sektora u općini Žepče (općinska administracija, OV, RAŽ i JP Komunalno Žepče). Anketiranje je kanal komunikacije privatnog i javnog sektora, na taj način se prikupljaju informacije o stanju i potrebama gospodarstva u Općini Žepče, a rezultati ankete predstavljaju smjernice za kreiranje politika koje će biti poticajne za privatni sektor.

Svrha istraživanja je ustanovljavanje nivoa zadovoljstva privatnog sektora uslugama općinske uprave i ostalim institucijama važnim za poslovno okruženje kako bi se, u skladu sa nalazima i zaključcima ankete, poduzeli konkretni koraci radi poboljšanja tog okruženja.

Istraživanje je provedeno u periodu od prosinca/decembra 2025., do ožujka/marta 2026. godine.

Metodologija istraživanja

Istraživanje je provedeno putem online upitnika koji je poslan e-mailom na adrese poduzetnika u općini Žepče. Upitnik je sačinjen od **64 pitanja** koja su se odnosila na: osnovne informacije o poduzeću, potrebe u poslovanju te pitanja o poslovnom okruženju i zadovoljstvu radom javne uprave i drugih organizacija od značaja za poslovanje privatnog sektora (općinska administracija, OV, RAŽ, JP Komunalno Žepče.)

Podaci iz istraživanja su predstavljeni broičano, procentualno i grafički, u zavisnosti od vrste i složenosti pitanja odnosno odgovora ispitanika.

Pored odgovora na pitanje u upitniku je ostavljena mogućnost da predstavnici privatnog sektora daju prijedlog za poboljšanje ili definiraju podršku koja je potrebna u određenoj sferi poslovanja.

Anketa je provedena na uzorku **od 60 poslovnih subjekata** koji posluju na području općine Žepče registriranih kao obrt i d.o.o.

Sama analiza se sastoji iz dva dijela: osnovni podaci o anketiranim poduzećima, potrebama i prioritetima u poslovanju i zadovoljstvo radom javne uprave.

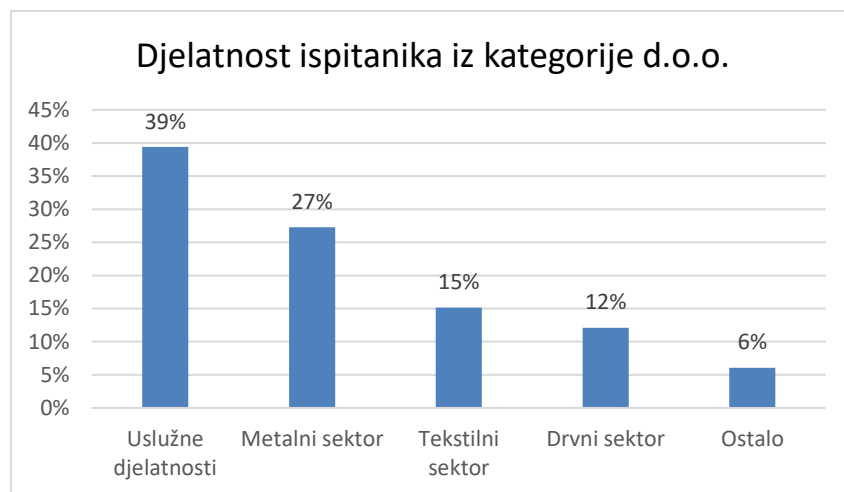
1. Osnovne informacije o anketiranim subjektima

1.1. Struktura anketiranih poduzeća

1.1.1. Opis djelatnosti poslovanja anketiranih poduzeća

U istraživanju je sudjelovalo 60 subjekta od čega je 36 d.o.o. i 24 obrta. Od ukupnog broja ispitanika, sa domaćim porijeklom kapitala su 55 subjekata ili 93,2%, i sa stranim kapitalom 4 ili 6,8%.

Među poduzećima su najzastupljeniji uslužne djelatnosti (39,0%), metalni sektor (27,0%), tekstilni sektor (15,0%) i drveni sektor (12,0%), dok ostale djelatnosti čine 6,0%.

Graf 1 – Djelatnost ispitanika iz kategorije d.o.o.

Obrtnici koji su sudjelovali u istraživanju pretežno se bave: uslužnim djelatnostima (43%), ostalim djelatnostima (38%), trgovinom (10%), knjigovodstvom (5%) te ugostiteljstvom (5%).

Graf 2 – Djelatnost ispitanika iz kategorije samostalnih djelatnosti

Kada je riječ o prihodu ostvarenom u 2025. godini, najveći broj ispitanika koji su dali odgovor nalazi se u kategoriji „više od 20.000 KM a manje ili jednako 100.000 KM“, i to 15 subjekata ili 29,4%.

U strukturi izvoza najviše je zastupljena kategorija „25% i manje“ sa 22 ispitanika odnosno 56,4% među onima koji su odgovorili na ovo pitanje.

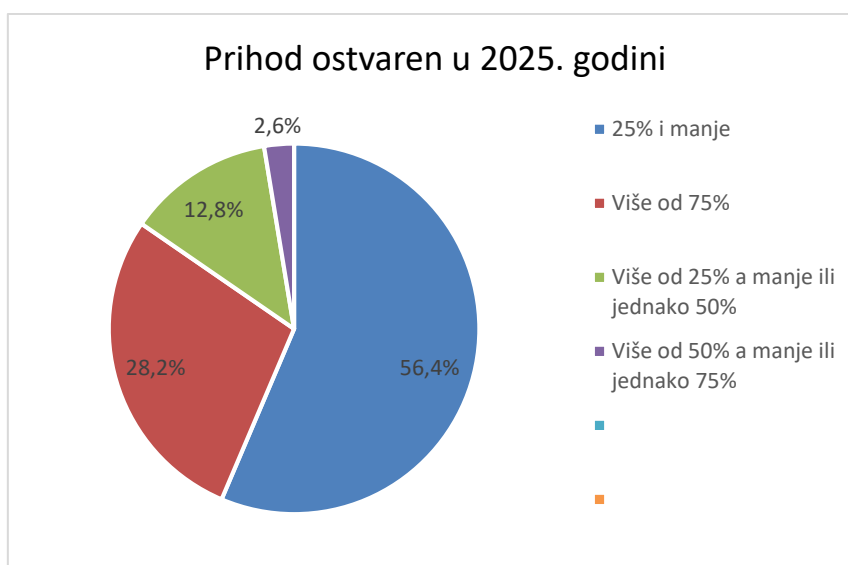
Kao najčešće spominjana tržišta za širenje poslovanja i postojeći izvoz izdvajaju se zemlje Europske unije (6 kompanija), Bosna i Hercegovina (4 kompanije), Austrija (4 kompanije), Hrvatska (3 kompanije) te Srbija (2 kompanije).

U nastavku prihod prikazan grafom.

Graf 3 – Prihod kompanija/obrta ostvaren u 2025. godini

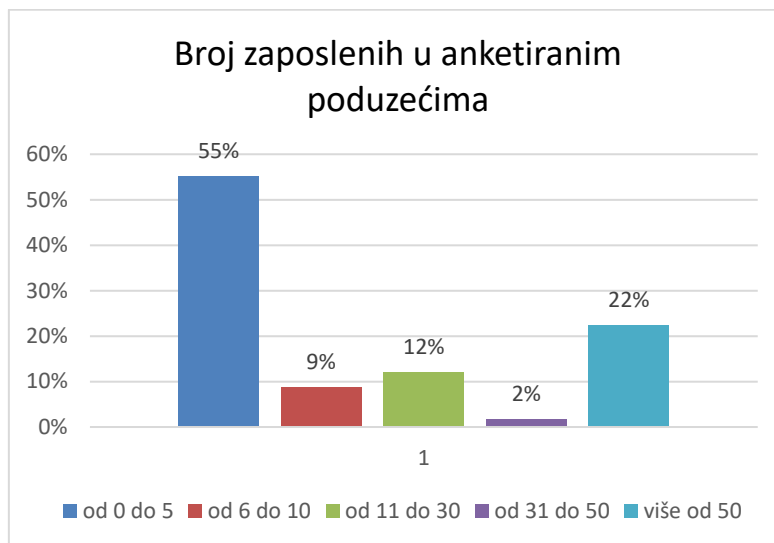
Na pitanje o učešću izvoza u prihodu odgovorilo je 39 ispitanika. Najveći broj ispitanika, njih 22 ili 56,4%, ostvaruje učešće izvoza do 25% u ukupnom prihodu. Zatim slijedi 11 ispitanika ili 28,2% koji ostvaruju više od 75% prihoda iz izvoza. Učešće izvoza od 25% do 50% ima 5 ispitanika ili 12,8%, dok najmanji udio čini 1 ispitanik ili 2,6% sa učešćem izvoza od 50% do 75%. Najčešće navođena izvozna tržišta su EU, Austrija, Hrvatska, BiH i Srbija.

Graf 4 – Učešće izvoza u prihodu u 2025. godini

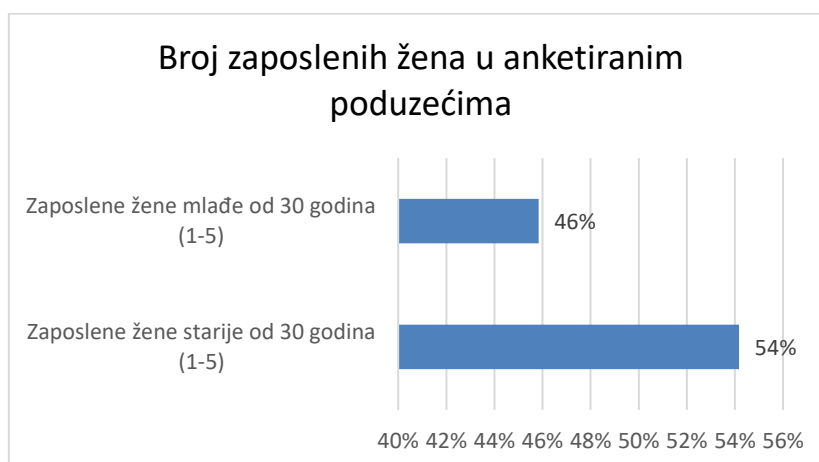
1.1.2. Struktura zaposlenih u anketiranim poduzećima

Ukoliko promatramo ispitanike prema broju zaposlenih ukupan broj stalno zaposlenih kod anketiranih subjekata iznosi 1447. Prema broju zaposlenih, 32 ispitanika ili 55,2% zapošljava do 5 radnika, 5 ili 8,6% zapošljava od 6 do 10 radnika, 7 ili 12,1% od 11 do 30 radnika, 1 ili 1,7% od 31 do 50 radnika, dok 13 ili 22,4% zapošljava više od 50 radnika.

Graf 5 – Broj zaposlenih u anketiranim poduzećima

Kada je u pitanju zapošljavanje žena, 22 subjekata ima od 1 do 5 zaposlenih žena mlađih od 30 godina, dok 26 subjekata ima od 1 do 5 zaposlenih žena starijih od 30 godina. Više od 50 zaposlenih žena ima 5 anketirani subjekta.

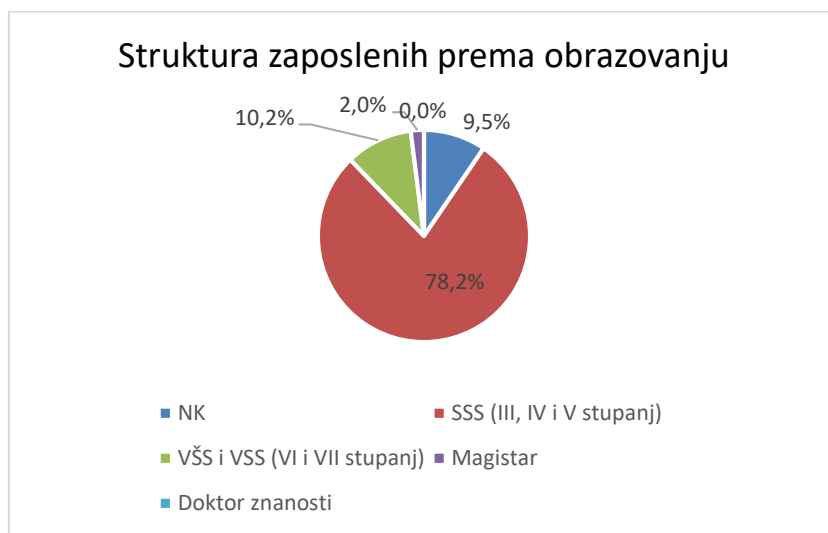
Graf 6 – Broj zaposlenih žena u anketiranim poduzećima

Kada je u pitanju struktura zaposlenih prema obrazovanju najveći broj zaposlenih njih 78,2% ima SSS (III,IV,V stupanj), VŠS i VSS (VI i VII stupanj) ima njih 10,2%, NK 9,5% i magistar 2,0%.

Broj kompanija koje zapošljavaju osobe sa invaliditetom iznosi 15,5 %.

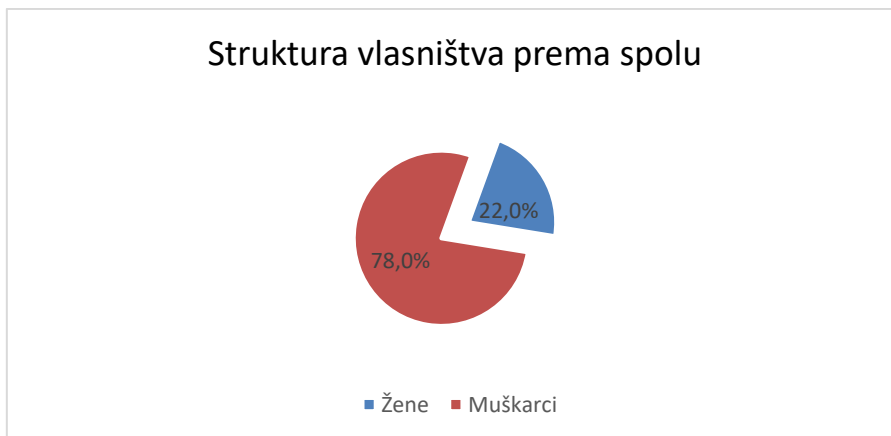

Graf 7 – Postotak zaposlenih osoba sa invaliditetom u 2025. godini

Graf 8 – Struktura zaposlenih prema obrazovanju

Kada gledamo strukturu vlasništva po spolu 78,0% vlasnika su muškarci a 22,0% su žene.

Graf 9 – Struktura vlasništva prema spolu

Rezime

Istraživanje je obuhvatilo 60 poslovnih subjekata sa područja općine Žepče, od čega 36 društava s ograničenom odgovornošću i 24 obrta. Većina ispitanika posluje sa domaćim kapitalom, odnosno 55 subjekata ili 93,2%, dok su 4 subjekta ili 6,8% sa stranim kapitalom. Među anketiranim poduzećima najzastupljenije su uslužne djelatnosti, zatim metalni, tekstilni i drvni sektor, dok kod obrta dominiraju uslužne i ostale djelatnosti, uz manju zastupljenost trgovine, knjigovodstva i ugostiteljstva.

Kada je riječ o prihodima, najveći broj ispitanika koji su dali odgovor ostvario je prihod u rasponu od 20.000 KM do 100.000 KM. U pogledu izvoza, među ispitanicima koji su odgovorili na to pitanje najviše je onih koji ostvaruju učešće izvoza do 25% u ukupnom prihodu, dok značajan broj subjekata ostvaruje i više od 75% prihoda iz izvoza. Kao najčešće navođena izvozna tržišta izdvajaju se zemlje Evropske unije, Austrija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina i Srbija.

Analiza je pokazala da 15,5% anketiranih kompanija zapošljava osobe sa invaliditetom. Ukupan broj stalno zaposlenih kod anketiranih subjekata iznosi 1.447, pri čemu najveći broj ispitanika zapošljava do 5 radnika. Kada je riječ o zapošljavanju žena, većina kompanija zapošljava od 1 do 5 žena, i mladih i starijih od 30 godina, dok manji broj subjekata zapošljava više od 50 žena.

U obrazovnoj strukturi zaposlenih dominiraju radnici sa srednjom stručnom spremom, koji čine 78,2% ukupno zaposlenih, dok je znatno manji udio zaposlenih sa višom i visokom stručnom spremom, nekvalificiranih radnika i magistara. Kada je riječ o vlasničkoj strukturi, većinu vlasnika čine muškarci sa 78,0%, dok žene čine 22,0%.

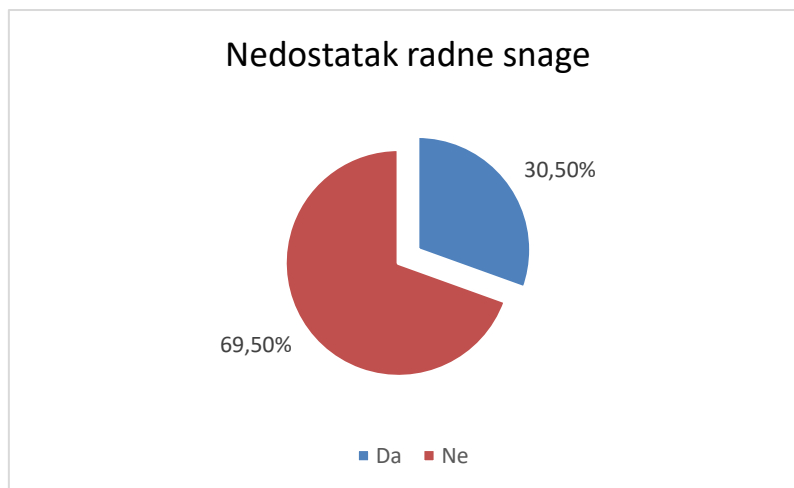
Ukupni rezultati pokazuju da privrednu strukturu općine Žepče čine pretežno mali poslovni subjekti sa domaćim kapitalom, uz dominaciju uslužnih i proizvodnih djelatnosti. Istovremeno, prisutni su i izvozni kapaciteti, relativno značajan broj zaposlenih te izražena zastupljenost radne snage sa srednjom stručnom spremom, što potvrđuje važnost daljnjeg jačanja konkurentnosti, stručnog osposobljavanja i podrške razvoju lokalnog gospodarstva.

2. Potrebe i prioriteti

2.1. Zapošljavanje, obuke i poticaji

2.1.1. Potreba za novim zapošljavanjem

Nedostatak radne snage predstavlja jedno od značajnijih pitanja za privatni sektor u 2025. godini. Na ovo pitanje odgovorilo je 59 ispitanika, od čega je 18 ispitanika ili 30,5% navelo da se suočava s nedostatkom radne snage, dok je 41 ispitanik ili 69,5% izjavio da trenutno nema taj problem. Podaci pokazuju da se gotovo trećina ispitanika ipak suočava s ovim izazovom, što ukazuje da je riječ o pitanju koje ima značajan utjecaj na dio lokalnog gospodarstva.

Graf 10 – Nedostatak radne snage

Prema odgovorima iz ankete, poslodavci smatraju da kandidatima najviše nedostaju tehničke i stručne vještine, odnosno konkretna znanja i sposobnosti potrebne za obavljanje poslova u praksi. Pored toga, kao važan nedostatak izdvajaju se i organizacijske vještine, što ukazuje na potrebu za boljom samostalnošću, odgovornošću i sposobnošću organiziranja radnih zadataka. U manjoj mjeri istaknute su i komunikacijske te digitalne vještine, što pokazuje da se od kandidata sve više očekuje ne samo stručno znanje, nego i sposobnost snalaženja u suvremenom radnom okruženju. Pojedini ispitanici naveli su i nedovoljno poznavanje građevinskih poslova, kao i kombinaciju digitalnih i tehničkih znanja, što dodatno potvrđuje da poslodavci najviše traže praktično primjenjive kompetencije usklađene sa stvarnim potrebama tržišta rada.

Na pitanje o planiranju novih zapošljavanja u 2026. godini odgovorilo je 57 ispitanika. Od ukupnog broja, 34 kompanije ili 59,6% navele su da planiraju nova zapošljavanja, dok je 23 kompanije ili 40,4% izjavilo da ne planira zapošljavanje novih radnika. Ovi rezultati pokazuju da više od polovine anketiranih privrednih subjekata u narednoj godini očekuje potrebu za dodatnom radnom snagom, što upućuje na planove razvoja, širenja poslovanja ili povećanja obima aktivnosti. Istovremeno, značajan broj kompanija koje ne planiraju nova zapošljavanja ukazuje i na određenu dozu opreza te zadržavanje postojećeg obima poslovanja.

Graf 11 – Potreba zapošljavanja u 2026.

Na pitanje o načinima traženja zaposlenika odgovorilo je 49 ispitanika. Najveći broj kompanija, njih 32 ili 65,3%, naveo je da zaposlenike traži putem preporuke. Po 6 kompanija ili 12,2% radnike traži putem Biroa rada, odnosno objavom javnog poziva. Ostale načine traženja zaposlenika (društvene mreže, internim putem, preko vlastitih zaposlenika) naveo je 5 kompanija ili 10,2%. Ovakvi rezultati pokazuju da poslodavci i dalje u najvećoj mjeri koriste neformalne kanale zapošljavanja, dok su formalni oblici traženja radne snage zastupljeni u manjoj mjeri.

2.1.2. Potrebe za obukama radne snage

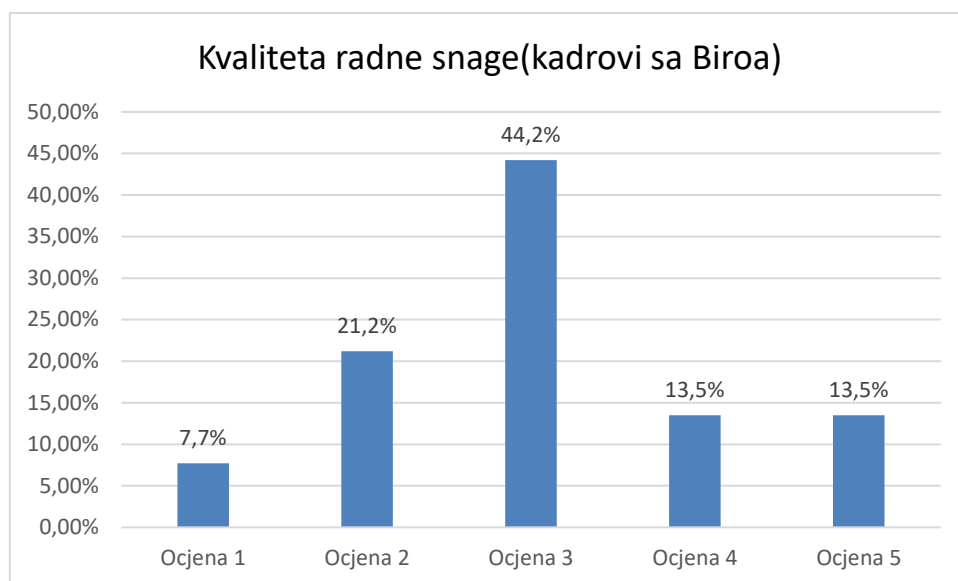
Na pitanje o potrebi za obukom radne snage i/ili prekvalifikacijom odgovorilo je 59 ispitanika. Od toga je 16 ispitanika ili 27,1% naveo da će u 2026. godini imati potrebu za obukom ili prekvalifikacijom radne snage, dok je 43 ispitanika ili 72,9% odgovorilo da takvu potrebu nema. Ovi podaci pokazuju da većina anketiranih privrednih subjekata trenutno ne iskazuje potrebu za dodatnim obukama.

Graf 12 – Potreba za obukom/prekvalifikacijom u 2026.

Prema odgovorima iz ankete, gospodarski subjekti najčešće iskazuju potrebu za stručnim i praktičnim obukama vezanim uz konkretna zanimanja. Najviše se izdvajaju obuke za CNC operatore, zavarivače/varioce, bravare, šivače, stolare i lakirere, mehaničare motornih vozila te konobare. Pored toga, dio ispitanika naveo je potrebu za obukama iz računovodstva i revizije, prodaje i menadžmenta, kao i za jačanjem komunikacijskih vještina.

Najveći broj kompanija kvalitetu radne snage sa Biroa ocijenio je ocjenom 3, i to 23 ispitanika ili 44,2%, što pokazuje da se kvaliteta raspoložive radne snage sa Biroa rada u najvećoj mjeri procjenjuje kao prosječna. Zatim slijedi ocjena 2, koju je dalo 11 ispitanika ili 21,2%, što upućuje na izraženo nezadovoljstvo dijela poslodavaca kvalitetom dostupnih kadrova. Po 7 ispitanika ili 13,5% dalo je ocjenu 4 i ocjenu 5, što pokazuje da dio anketiranih ipak ima pozitivnije iskustvo i smatra da na evidenciji postoje kvalitetni kandidati. Najmanji broj ispitanika, njih 4 ili 7,7%, dao je ocjenu 1, odnosno najnižu ocjenu.

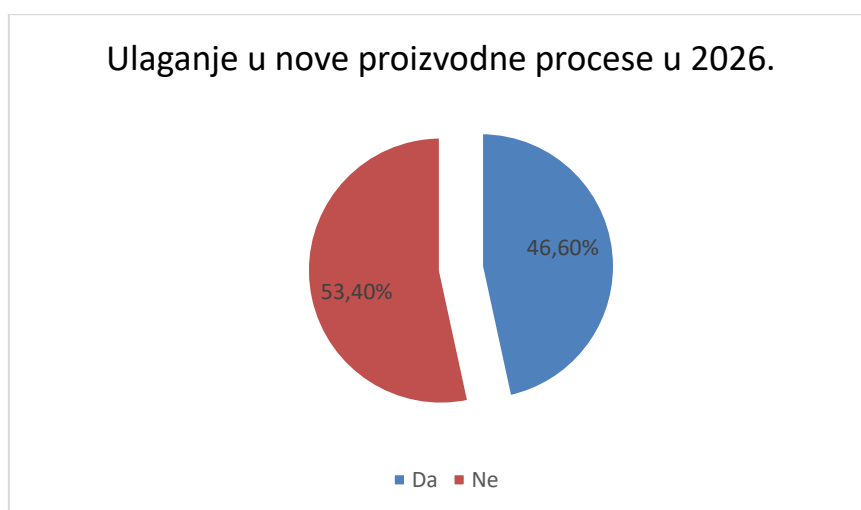

Graf 13 – Kvaliteta radne snage (kadrovi sa Biroa)

Na pitanje o suradnji sa srednjim školama u Žepču odgovorila su 33 ispitanika. Od tog broja, 19 ispitanika ili 57,6% navelo je da ostvaruje suradnju sa srednjim školama, dok je 14 ispitanika ili 42,4% odgovorilo da takvu suradnju nema. Suradnja se najčešće realizira kroz praktičnu nastavu i ferijalnu praksu učenika, a u manjoj mjeri i kroz obuke, radionice, edukativne posjete i prezentacije poduzeća.

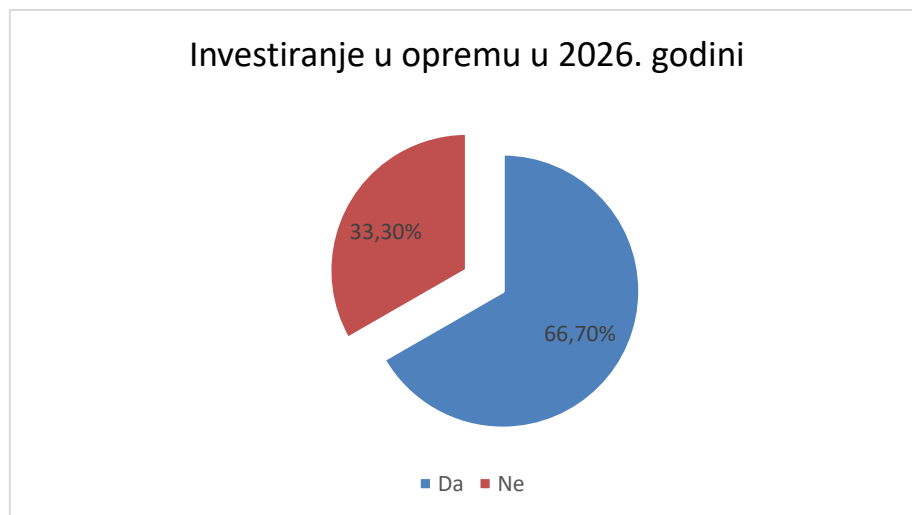
2.1.3. Investiranje u poslovanje

Izgradnju novih proizvodnih objekata ili proširenje postojećih u 2026. godini planira 27 ispitanika ili 46,6%, dok 31 ispitanika odnosno 53,4% ne planira ovu vrstu ulaganja.

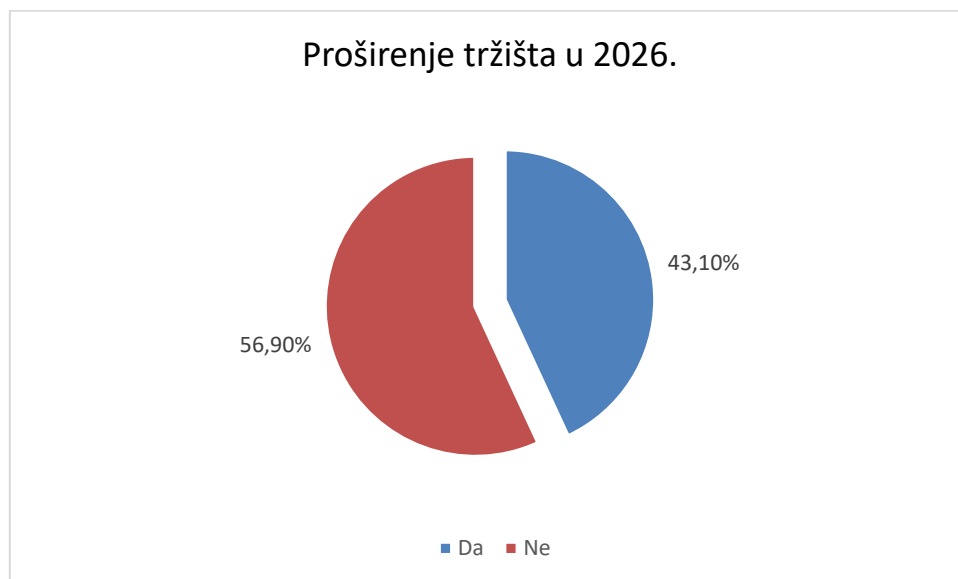
Graf 14 – Ulaganje u nove proizvodne procese u 2026.

Investicije u opremu, mašine ili digitalizaciju veće od 10.000 KM planira 38 ispitanika ili 66,7%, što pokazuje da je modernizacija poslovanja i dalje jedan od prioriteta privatnog sektora.

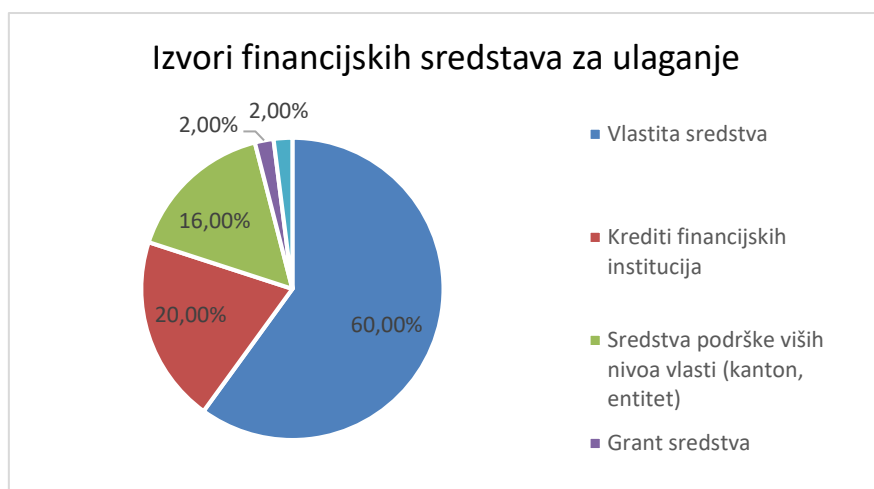
Graf 15 – Investiranje u opremu u 2026.

Proširenje tržišta u 2026. godini planira 25 ispitanika ili 43,1%, a najčešće navođena tržišta su zemlje EU, Austrija, Hrvatska, BiH i Srbija.

Graf 16 – Proširenje tržišta u 2026..

Na pitanje o financijskim izvorima koje planiraju koristiti za realizaciju investicija i ulaganja odgovorilo je 50 ispitanika. Najveći broj ispitanika, njih 30 ili 60,0%, naveo je da planirana ulaganja namjerava financirati iz vlastitih sredstava. Zatim slijede krediti financijskih institucija, koje je naveo 10 ispitanika ili 20,0%, te sredstva podrške viših nivoa vlasti sa 8 odgovora ili 16,0%. Manji broj ispitanika naveo je grant sredstva, kao i kombinaciju vlastitih sredstava i poticaja, sa po 1 odgovorom ili 2,0%.

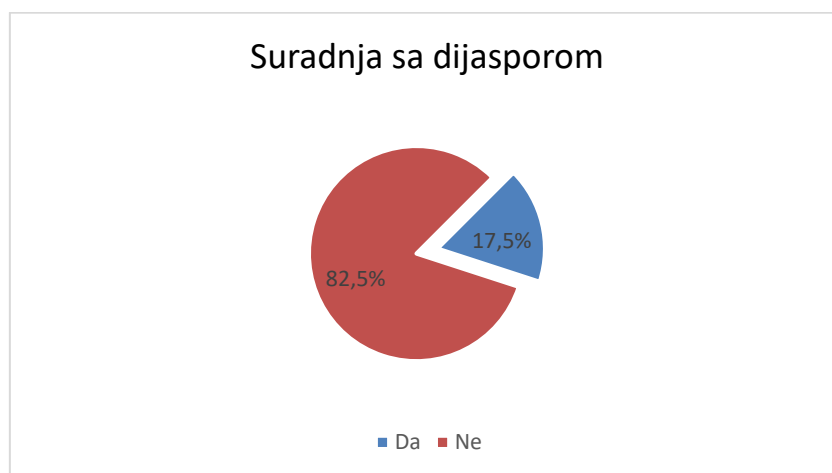

Graf 17 – Izvor finansijskih sredstava za ulaganje

2.1.4. Suradnja sa dijasporom

Na pitanje „Imate li suradnju sa žepačkom dijasporom, 47 ispitanika ili 82,5% je navelo da nema suradnju sa žepačkom dijasporom, dok je 10 ispitanika ili 17,5% iskazalo da takvu suradnju ima.

Prema odgovorima iz ankete, suradnja sa dijasporom najčešće se ostvaruje kroz poslovne odnose, odnosno kroz kupce i klijente iz dijaspore. U pojedinačnim odgovorima ispitanici su naveli da su pripadnici dijaspore njihovi klijenti te da se suradnja odvija kroz posao. To pokazuje da je suradnja sa žepačkom dijasporom prisutna u manjem obimu i da je uglavnom vezana za poslovnu i tržišnu povezanost, a ne za razvijenije ili organiziranije oblike institucionalne suradnje.

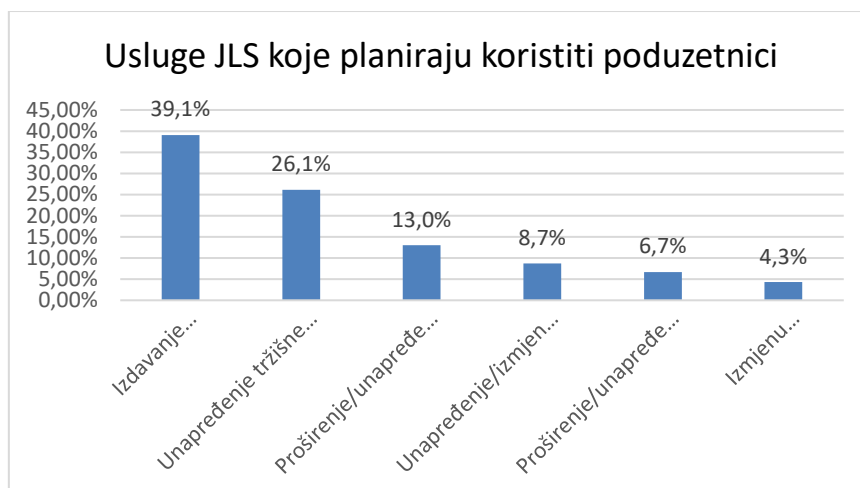

Graf 18 – Suradnja sa dijasporom

2.1.5. Usluge jedinice lokalne samouprave

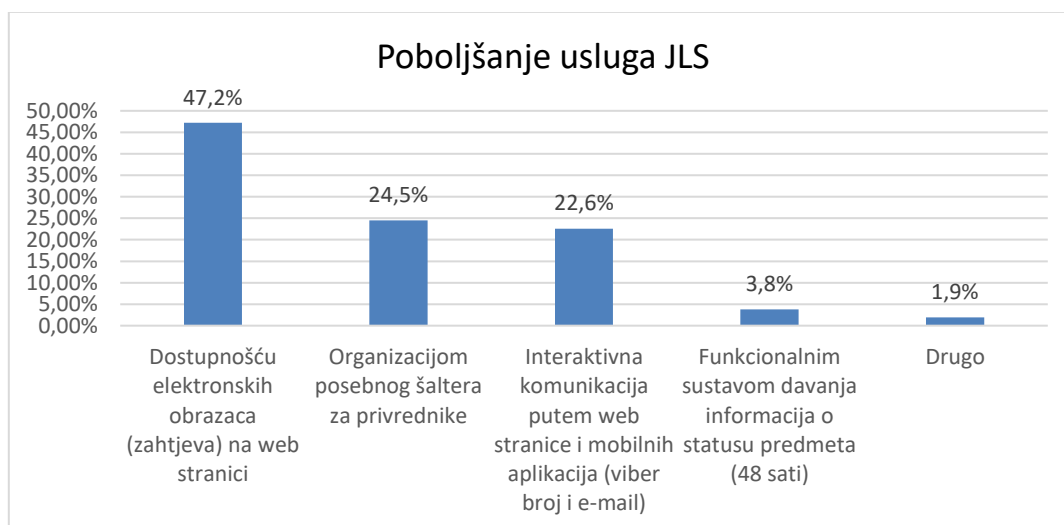
Na pitanje o uslugama koje pruža jedinica lokalne samouprave, a koje privredni subjekti planiraju koristiti u 2026. godini radi realizacije investicija i ulaganja najveći broj ispitanika njih 9 ili 39,1%, naveo

je izdavanje građevinske dozvole. Slijedi unapređenje tržišne infrastrukture, koje je navelo 6 ispitanika ili 26,1%, te proširenje odnosno unapređenje vodovodne i kanalizacijske mreže sa 3 odgovora ili 13,0%. Po 2 ispitanika ili 8,7% navela su unapređenje ili izmjenu voznog reda lokalnog transporta te proširenje odnosno unapređenje putne komunikacije, dok je izmjenu regulacijskog plana naveo 1 ispitanik ili 4,3%. Ovi rezultati pokazuju da gospodarski subjekti u najvećoj mjeri iskazuju potrebu za uslugama koje se odnose na administrativnu podršku i unapređenje lokalne infrastrukture, što potvrđuje značaj efikasnih javnih usluga za realizaciju budućih investicija.

Graf 19 – Usluge JLS koje planiraju koristiti poduzetnici

Na pitanje o načinima unapređenja usluga općinske administracije odgovorila su 53 ispitanika. Najveći broj ispitanika smatra da bi usluge trebalo unaprijediti dostupnošću elektronskih obrazaca na web stranici (47,2%). Pored toga, kao važni prijedlozi izdvajaju se organizacija posebnog šaltera za privrednike (24,5%) te interaktivna komunikacija putem web stranice i mobilnih aplikacija, uključujući viber broj i e-mail (22,6%). Manji broj ispitanika naveo je potrebu za funkcionalnim sustavom informiranja o statusu predmeta u roku od 48 sati (3,8%), dok je 1,9% ispitanika podržalo sve navedene prijedloge.

Graf 20 – Poboljšanje usluga JLS

Analiza potreba, prioriteta i potencijala za buduće poslovanje pokazuje da pitanje radne snage i dalje predstavlja važan izazov za dio privatnog sektora. Iako većina ispitanika trenutno ne navodi nedostatak radne snage kao neposredan problem, gotovo trećina anketiranih subjekata ipak se suočava s ovim izazovom. Poslodavci procjenjuju da kandidatima najviše nedostaju tehničke i stručne vještine, a uz njih i organizacijske, komunikacijske te digitalne kompetencije. Više od polovine ispitanika planira nova zapošljavanja u 2026. godini, dok se radnici i dalje najčešće traže putem preporuke, što potvrđuje dominantnu ulogu neformalnih kanala zapošljavanja.

Kada je riječ o obukama i prekvalifikaciji, većina anketiranih gospodarskih subjekata trenutno ne iskazuje potrebu za dodatnim usavršavanjem radne snage, ali više od četvrtine ispitanika ipak navodi potrebu za obukama u 2026. godini. Najviše su tražene stručne i praktične obuke za konkretna zanimanja, poput CNC operatera, zavarivača, bravara, šivača, stolara, lakirera, mehaničara motornih vozila i konobara. Kvaliteta radne snage sa evidencije Biroa rada najčešće je ocijenjena prosječnom ocjenom, što ukazuje na potrebu dodatnog unapređenja kompetencija raspoloživih kadrova. Pozitivnim se može ocijeniti podatak da više od polovine ispitanika ostvaruje suradnju sa srednjim školama u Žepču, najčešće kroz praktičnu nastavu, ferijalnu praksu, radionice i edukativne posjete.

U oblasti investiranja rezultati ankete pokazuju da dio gospodarskih subjekata planira nova ulaganja i razvoj poslovanja u 2026. godini. Gotovo polovina ispitanika planira izgradnju novih proizvodnih objekata ili proširenje postojećih, dok dvije trećine planiraju ulaganja u opremu, mašine i digitalizaciju veća od 10.000 KM, što potvrđuje da modernizacija poslovanja ostaje jedan od važnijih prioriteta privatnog sektora. Proširenje tržišta planira nešto manje od polovine ispitanika, a kao najčešće ciljne destinacije navode se zemlje Evropske unije, Austrija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina i Srbija. U financiranju planiranih ulaganja dominiraju vlastita sredstva, dok se krediti i sredstva podrške viših nivoa vlasti koriste u manjoj mjeri.

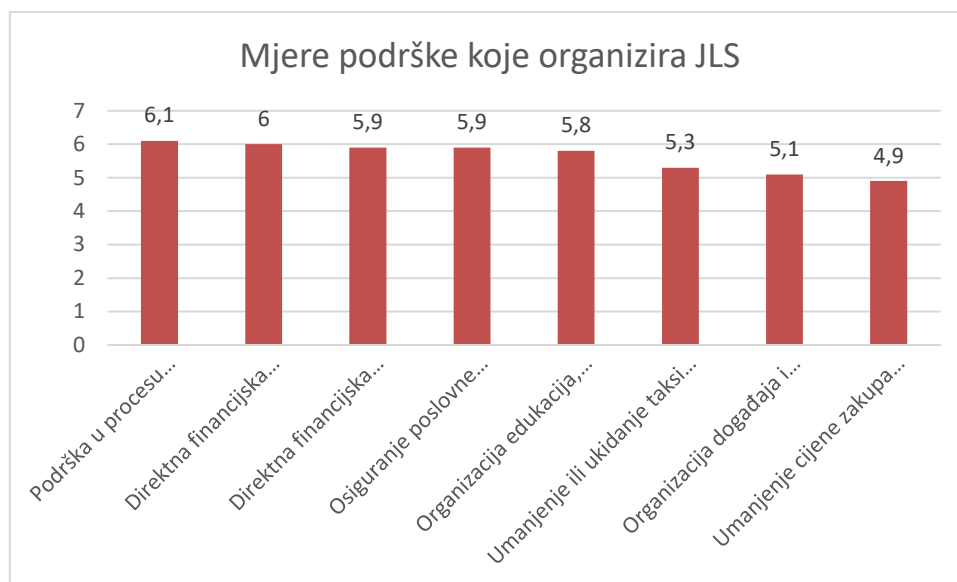
Suradnja sa žepačkom dijasporom i dalje je relativno slabo razvijena, budući da najveći broj ispitanika navodi da nema takvu suradnju. Kod onih koji suradnju ostvaruju, ona je uglavnom zasnovana na poslovnim odnosima, odnosno na kupcima i klijentima iz dijaspore. Kada je riječ o uslugama jedinice lokalne samouprave, privredni subjekti u najvećoj mjeri iskazuju potrebu za izdavanjem građevinskih dozvola, unapređenjem tržišne infrastrukture te vodovodne i kanalizacijske mreže. Kao glavni prijedlozi za unapređenje rada općinske administracije izdvajaju se dostupnost elektronskih obrazaca, organizacija posebnog šaltera za gospodarstvenike te jačanje interaktivne komunikacije putem web stranice i mobilnih kanala. Ovi rezultati potvrđuju da privatni sektor od lokalne samouprave očekuje efikasniju administrativnu podršku, bolju infrastrukturu i veći stupanj digitalizacije usluga.

3. Zadovoljstvo radom javne uprave i javnim uslugama

3.1. Podrška od strane JLS

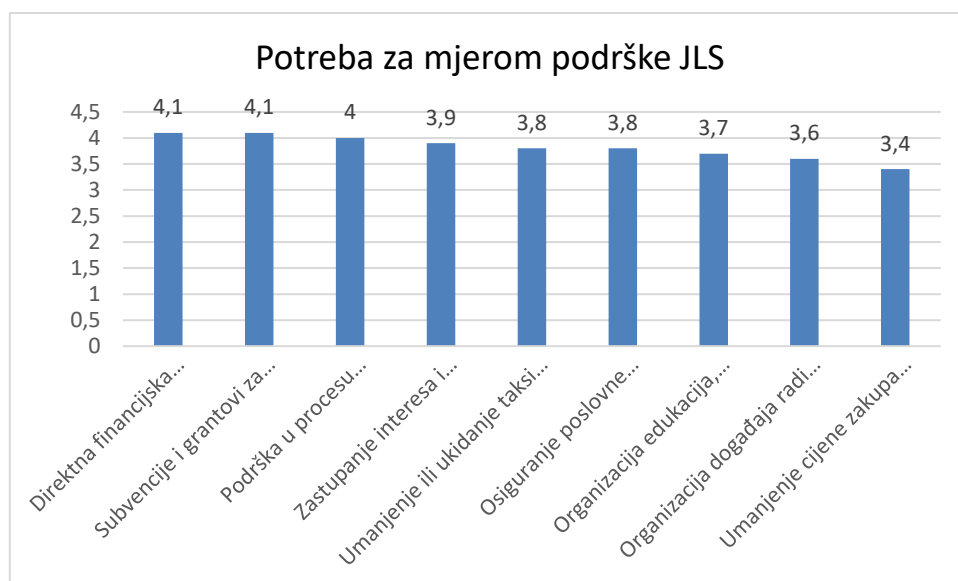
Kada je riječ o ocjeni značaja mjera podrške koje realizira jedinica lokalne samouprave za poslovanje gospodarskih subjekata, ispitanici su najvišom prosječnom ocjenom 6,1 ocijenili podršku u procesu pripreme projekata i aplikacija za donatorske projekte. Vrlo visoko je ocijenjena i direktna financijska podrška kroz subvencije i grantove za novo zapošljavanje, sa ocjenom 6,0. Direktna financijska podrška za realizaciju investicija u građevine i/ili opremu, kao i osiguranje poslovne infrastrukture, ocijenjene su sa po 5,9, dok je organizacija edukacija, programa i mentorstva dobila prosječnu ocjenu 5,8.

Nešto niže ocjene dodijeljene su mjerama umanjenja ili ukidanja taksi u nadležnosti JLS, koje su ocijenjene sa 5,3, te organizaciji događaja i učešća na događajima radi povezivanja s kupcima i investitorima, koja je ocijenjena sa 5,2. Najnižu prosječnu ocjenu, 4,9, dobila je mjera umanjenja cijene zakupa objekata i zemljišta u vlasništvu JLS. Ovakvi rezultati pokazuju da gospodarski subjekti najveći značaj pridaju konkretnim razvojnim i finansijskim mjerama podrške, posebno onima koje mogu doprinijeti realizaciji projekata, investicija i zapošljavanja.

Graf 21 – Ocjena mjere podrške JLS

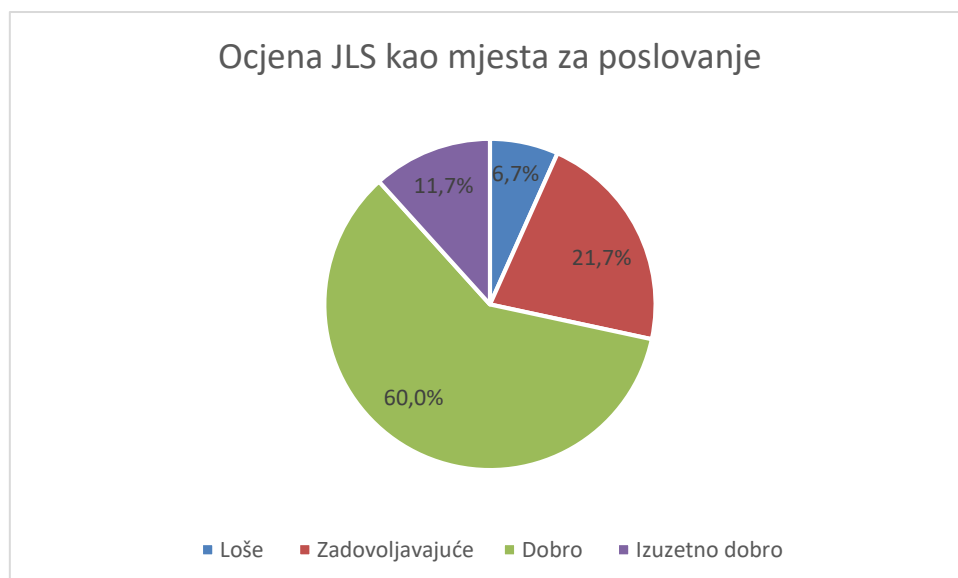
Kada je riječ o potrebi za mjerama podrške u narednom razdoblju, ispitanici su najveću potrebu iskazali za direktnom finansijskom podrškom kroz subvencije i grantove za realizaciju investicija u građevine i/ili opremu, kao i za subvencijama i grantovima za samozapošljavanje, pri čemu su obje mjere ocijenjene prosječnom ocjenom 4,1. Vrlo visoko je ocijenjena i potreba za podrškom u procesu pripreme projekata i aplikacija za donatorske projekte, sa prosječnom ocjenom 4,0, kao i za zastupanjem interesa i potreba pred drugim nivoima vlasti, koje je ocijenjeno sa 3,9. Potreba za umanjenjem ili ukidanjem taksi u nadležnosti JLS, kao i za osiguranjem poslovne infrastrukture, ocijenjena je sa po 3,8. Organizacija edukacija, programa i mentorstva ocijenjena je sa 3,7, dok je organizacija događaja radi promocije proizvoda i povezivanja s kupcima i investitorima ocijenjena sa 3,6. Najnižu prosječnu ocjenu, 3,4, dobila je potreba za umanjenjem cijene zakupa objekata i zemljišta u vlasništvu JLS. Ovi rezultati pokazuju da gospodarski subjekti i u pogledu budućih potreba najveći značaj pridaju konkretnim finansijskim i razvojnim oblicima podrške, odnosno mjerama koje mogu direktno doprinijeti investicijama, samozapošljavanju i jačanju konkurentnosti poslovanja.

Graf 22 – Potreba za mjerom podrške JLS

3.2. Zadovoljstvo poslovnim okruženjem

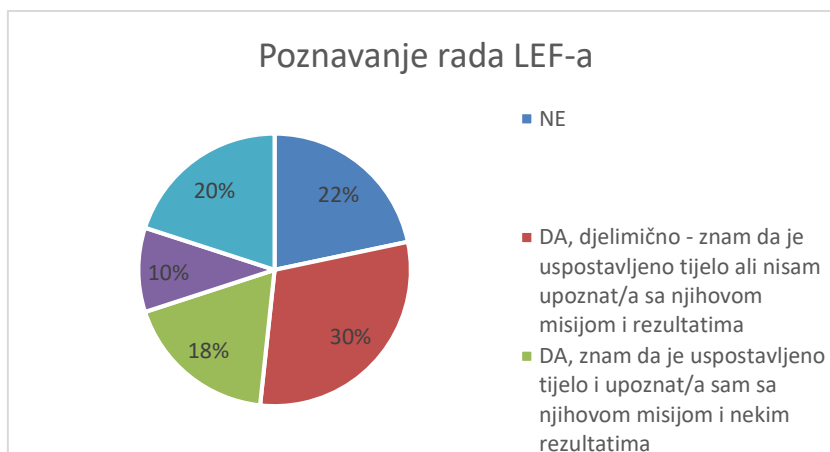
Na pitanje „Kako biste ocijenili Vašu JLS kao mjesto za poslovanje?“ odgovorilo je 60 ispitanika. Najveći broj ispitanika, njih 36 ili 60,0%, ocijenio je JLS kao dobro mjesto za poslovanje. Ocjenu zadovoljavajuće dalo je 13 ispitanika ili 21,7%, dok je 7 ispitanika ili 11,7% ocijenilo JLS kao izuzetno dobro mjesto za poslovanje. Najmanji broj ispitanika, njih 4 ili 6,7%, smatra da je JLS loše mjesto za poslovanje. Ovakvi rezultati pokazuju da većina anketiranih privrednih subjekata poslovno okruženje u lokalnoj zajednici ocjenjuje pozitivno.

Graf 23 – Ocjena JLS kao mjesta za poslovanje

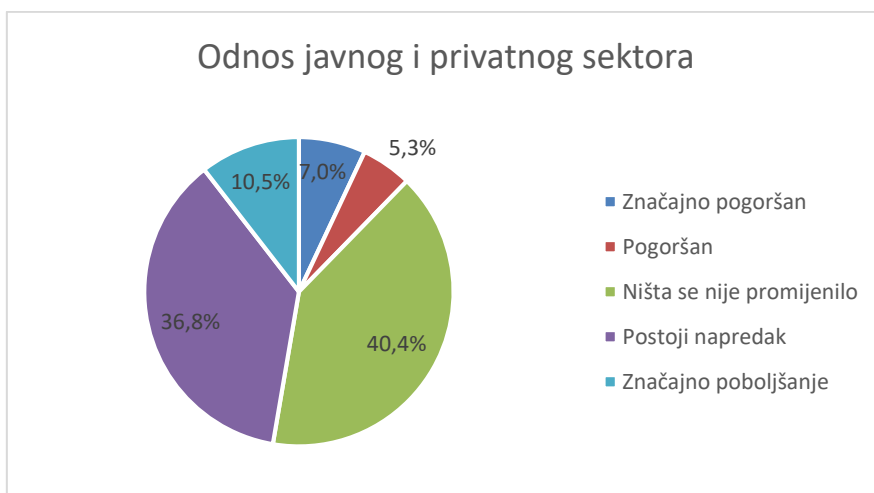
Lokalni ekonomski forum Općine Žepče (LEF) je tijelo koje je od izuzetnog značaja za suradnju privatnog i javnog sektora. Na pitanje o upoznatosti sa postojanjem Lokalnog ekonomskog foruma (LEF-a) u jedinici lokalne samouprave odgovorilo je 60 ispitanika. Najveći broj ispitanika, njih 18 ili

30,0%, naveo je da je djelomično upoznat sa postojanjem LEF-a, odnosno da zna da je tijelo uspostavljeno, ali nije upoznat sa njegovom misijom i rezultatima. Nadalje, 13 ispitanika ili 21,7% izjavilo je da nije poznato sa postojanjem LEF-a, dok je 12 ispitanika ili 20,0% navelo da su članovi LEF-a. Njih 11 ili 18,3% istaknulo je da poznaje LEF i upoznato je sa njegovom misijom i pojedinim rezultatima, dok 6 ispitanika ili 10,0% navodi da aktivno prati njegov rad. Ovi rezultati pokazuju da je LEF prepoznat među značajnim brojem privrednih subjekata, ali i da i dalje postoji prostor za jačanje informiranosti i vidljivosti njegovog rada u lokalnoj poslovnoj zajednici.

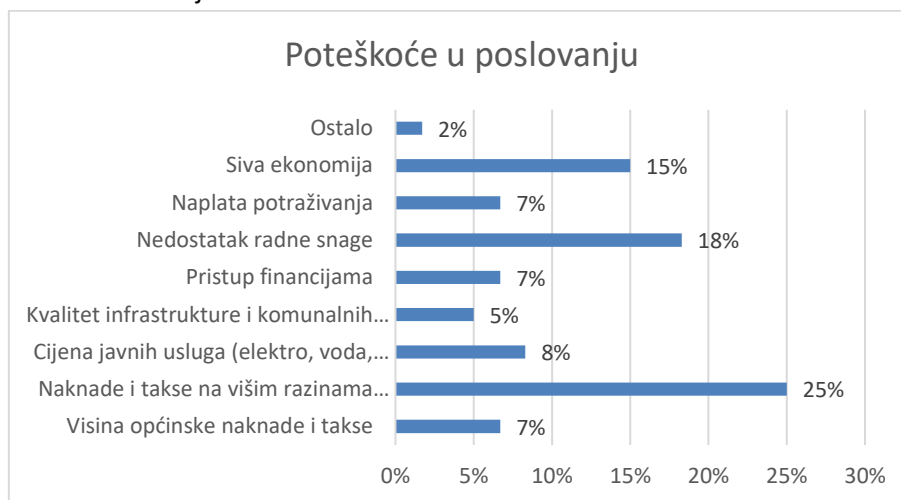
Graf 24 – Poznavanje rada LEF-a

Na pitanje „Kako ocjenjujete odnos javnog i privatnog sektora u posljednjih godinu dana?” najveći broj ispitanika, njih 40,4%, naveo je da se odnos javnog i privatnog sektora nije značajnije promijenio. Istovremeno, 36,8% ispitanika smatra da postoji napredak, dok njih 10,5% ocjenjuje da je došlo do značajnog poboljšanja. S druge strane, 5,3% ispitanika navelo je da je odnos pogoršan, a 7,0% da je značajno pogoršan. Ovakvi rezultati pokazuju da među privrednim subjektima i dalje prevladava stav da u proteklom razdoblju nije bilo većih promjena u odnosima javnog i privatnog sektora, iako značajan dio ispitanika ipak prepoznaje određene pozitivne pomake. U manjoj mjeri prisutni su i stavovi da je došlo do pogoršanja, što ukazuje na potrebu daljnjeg jačanja suradnje, komunikacije i povjerenja između javnog i privatnog sektora.

Graf 25 – Odnos javnog i privatnog sektora

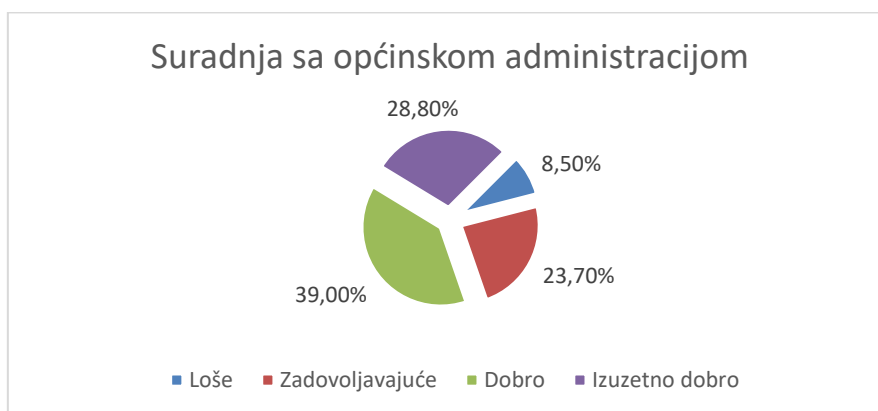
Kada je riječ o poteškoćama u poslovanju, ispitanici su kao najveći problem istaknuli naknade i takse na višim razinama vlasti, koje je navelo 25% ispitanika. Zatim slijedi nedostatak radne snage sa 18%, te siva ekonomija sa 15%, što pokazuje da privredni subjekti kao ključne izazove prepoznaju fiskalna opterećenja, manjak dostupne radne snage i nelojalnu konkurenciju. Cijena javnih usluga navedena je kod 8% ispitanika, dok su visina općinske naknade i takse, pristup financijama i naplata potraživanja zastupljeni sa po 7%. Kvaliteta infrastrukture i komunalnih usluga kao poteškoću je istaknulo 5% ispitanika, dok je najmanji broj odgovora svrstan u kategoriju ostalo, sa 2%. Ovi rezultati pokazuju da su najveće prepreke poslovanju i dalje povezane s troškovima poslovanja, dostupnošću radne snage i ukupnim poslovnim okruženjem.

Graf 26 – Poteškoće u poslovanju

3.3. Suradnja sa općinskom administracijom

Na pitanje „Kako biste ocijenili Vašu JLS kao mjesto za poslovanje?“ najveći broj ispitanika, njih 39,0%, ocijenio je jedinicu lokalne samouprave kao dobro mjesto za poslovanje. Nadalje, 28,8% ispitanika smatra da je JLS izuzetno dobro mjesto za poslovanje, dok je 23,7% ocijenilo poslovno okruženje kao zadovoljavajuće. Najmanji udio ispitanika, njih 8,5%, smatra da je JLS loše mjesto za poslovanje.

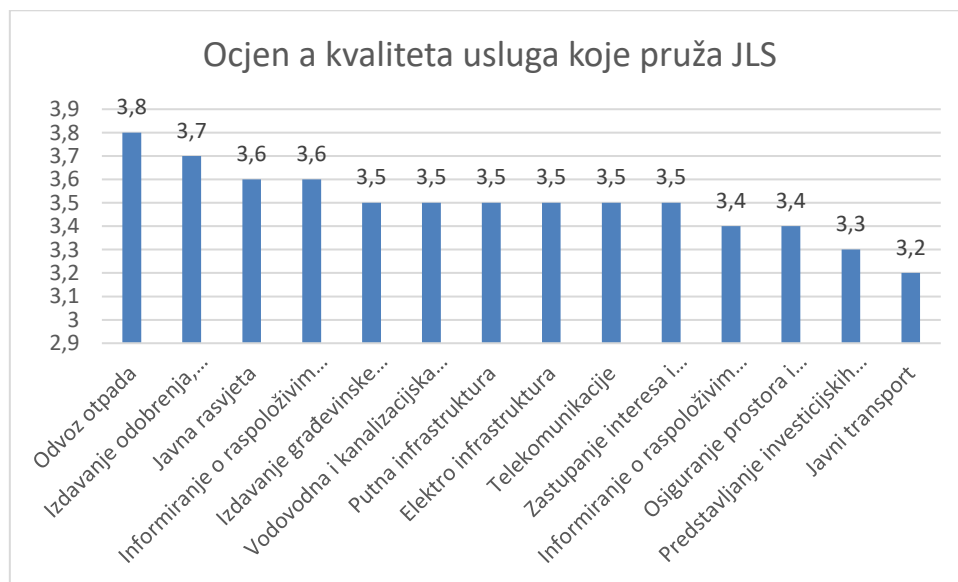
Graf 27 – Suradnja sa općinskom administracijom

Od oblika suradnje privatnog sektora u kojima su privrednici sudjelovali i kojima su najzadovoljniji izdvajaju se Lokalni ekonomski forum i sastanci sa načelnikom, sa po 25,9%, zatim anketiranje privatnog sektora sa 18,5%, te info dani, seminari i forumi sa 11,1%.

Na pitanje kojim su ispitanici ocjenjivali kvalitetu usluga koje pruža jedinica lokalne samouprave, rezultati pokazuju da su sve usluge u prosjeku ocijenjene u rasponu od 3,2 do 3,8, što upućuje na pretežno zadovoljavajuću do dobru razinu kvalitete. Najvišu prosječnu ocjenu dobila je usluga odvoza otpada, sa ocjenom 3,8, što je ujedno i najbolje ocijenjena javna usluga u okviru ovog pitanja. Slijedi izdavanje odobrenja, suglasnosti i ostalih dokumenata neophodnih za poslovanje, koje je ocijenjeno sa 3,7.

Prosječnu ocjenu 3,6 dobile su javna rasvjeta i informiranje o raspoloživim mjerama podrške iz drugih izvora, što pokazuje da ispitanici ove usluge ocjenjuju relativno pozitivno. Veći broj usluga ocijenjen je sa 3,5, a među njima su izdavanje građevinske dozvole, vodovodna i kanalizacijska infrastruktura, putna infrastruktura, elektro infrastruktura, telekomunikacije te zastupanje interesa i pokretanje inicijativa za unapređenje poslovnog okruženja pred višim razinama vlasti. Ovakve ocjene ukazuju da su ove usluge uglavnom procijenjene kao zadovoljavajuće, ali uz prostor za dodatna poboljšanja.

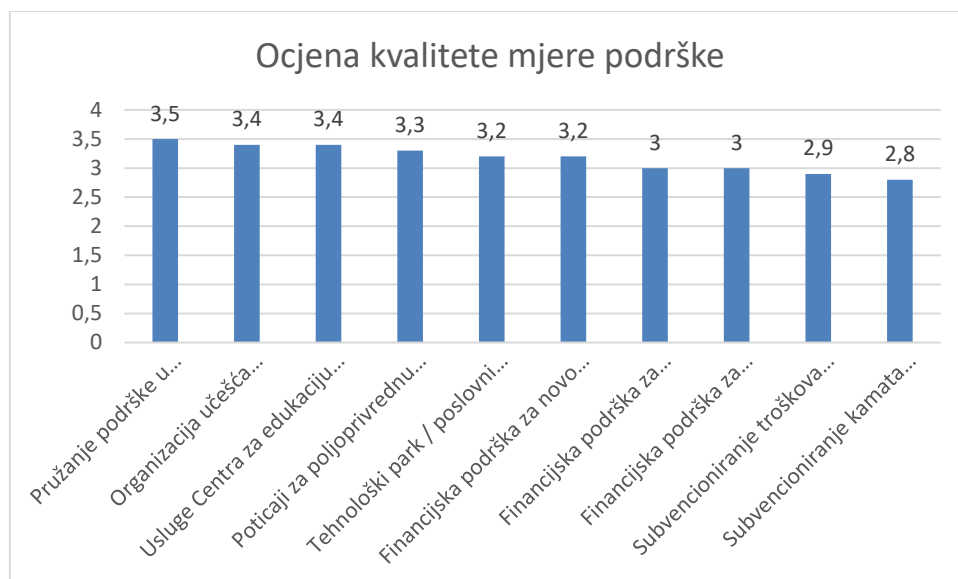
Nešto niže prosječne ocjene dobile su usluge informiranja o raspoloživim mjerama podrške koje realizira JLS, kao i osiguranje prostora i zemljišta za poslovanje, koje su ocijenjene sa po 3,4. Predstavljanje investicijskih potencijala JLS i podrška privrednim subjektima u pronalaženju novih tržišta ocijenjeni su sa 3,3, dok je najnižu prosječnu ocjenu dobio javni transport, i to 3,2.

Graf 28 – Ocjena kvalitete usluga JLS

Na pitanje kojim su ispitanici ocjenjivali kvalitetu mjera podrške koje provodi jedinica lokalne samouprave, najveću prosječnu ocjenu dobila je podrška u pripremi projekata i prijava za korištenje sredstava iz drugih izvora, i to 3,5. Slijede organizacija sudjelovanja gospodarstvenika na događajima radi pronalaženja novih tržišta i kupaca te usluge Centra za edukaciju i/ili prekvalifikaciju, sa prosječnom ocjenom 3,4. Poticaji za poljoprivrednu proizvodnju ocijenjeni su sa 3,3, dok su tehnološki park, poslovni centar odnosno razvojni centar, kao i financijska podrška za novo zapošljavanje,

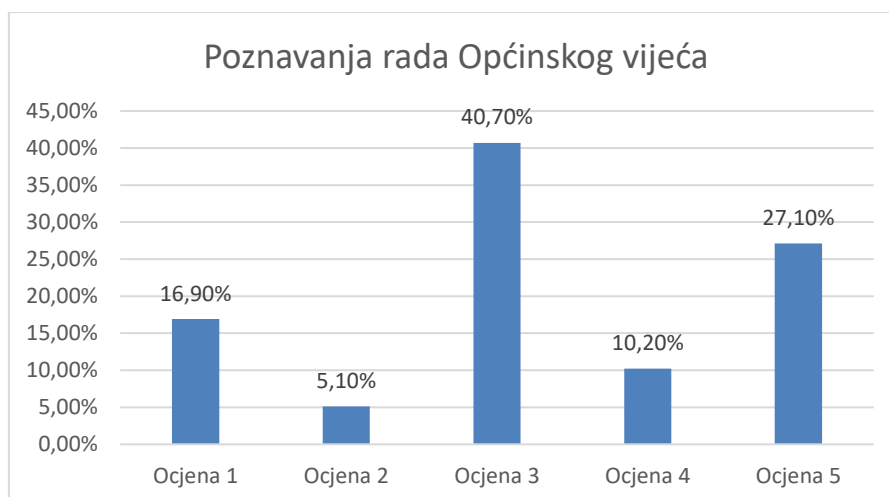
ocijenjeni sa 3,2. Financijska podrška za investicije u građevine i/ili opremu, kao i financijska podrška za investicije u nematerijalnu imovinu, dobile su prosječnu ocjenu 3,0. Najniže ocjene zabilježene su kod subvencioniranja troškova zakupa poslovnih prostora i/ili zemljišta, koje je ocijenjeno sa 2,9, te subvencioniranja kamata za investicijske kredite, sa ocjenom 2,8.

Graf 29 – Ocjena kvalitete mjere podrške

3.4. Rad Općinskog vijeća

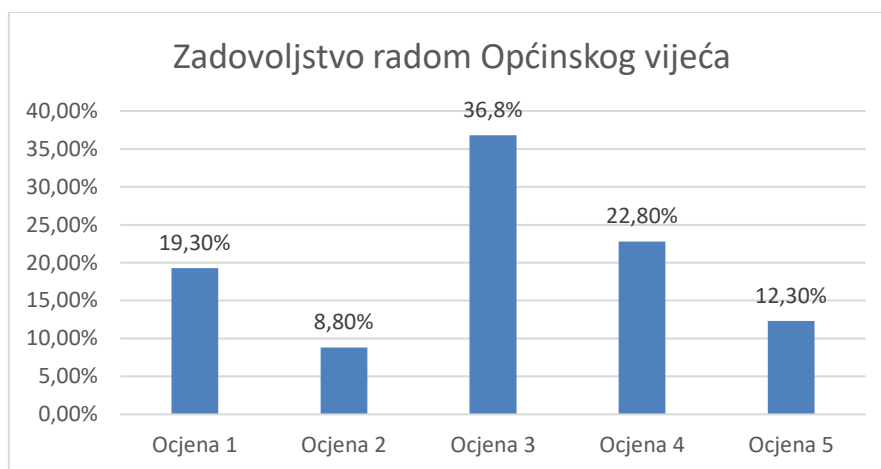
U sklopu ankete ispitanici su odgovorili na pitanja poznavanja i zadovoljstva radom Općinskog vijeća. Većina ispitanika je svoje poznavanje radom OV Žepče ocijenila sa ocjenom 3 (40,7% ispitanika).

Graf 30 – Poznavanje rada Općinskog vijeća

Kada je riječ o zadovoljstvu radom Općinskog vijeća, najveći broj ispitanika dao je ocjenu 3, i to 36,8%, što pokazuje da većina anketiranih privrednih subjekata rad Općinskog vijeća ocjenjuje prosječnim.

Ocjenu 4 dalo je 22,8% ispitanika, dok je 12,3% ispitanika rad Općinskog vijeća ocijenilo najvišom ocjenom 5. S druge strane, 19,3% ispitanika dalo je ocjenu 1, a 8,8% ocjenu 2.

Graf 31 – Zadovoljstvo rada Općinskog vijeća

Ispitanici su dali sljedeće prijedloge za poboljšanje rada Općinskog vijeća:

- javna tribina OV-a sa građanima
- bolji plan suradnje sa privrednicima
- bolja komunikacija sa građanima/poduzetnicima od strane OV

Na pitanje: **Što bi po Vama trebali biti glavni ciljevi razvoja općine Žepče do 2030. godine?**, ispitanici su naveli sljedeće;

- jačanje MSP sektora
- otvaranje novih radnih mjesta
- zadržavanje mladih ljudi na prostoru općine
- infrastruktura

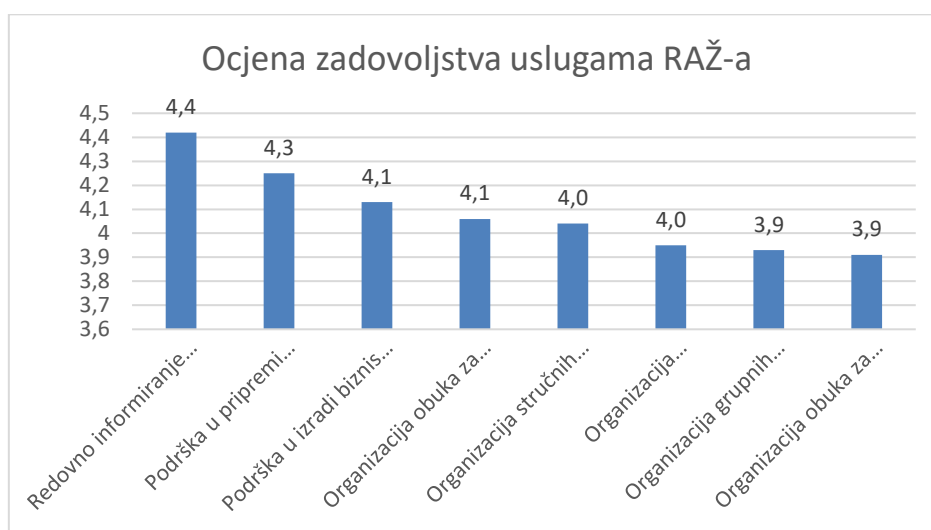
U sklopu ankete ispitanici su imali priliku predložiti mjere podrške koje je potrebno dodatno razviti u jedinici lokalne samouprave. Iz odgovora je vidljivo da privredni subjekti najveću potrebu vide u jačanju financijske podrške za male biznise, obrte i start-up poduzeća, posebno kroz poticaje za samozapošljavanje, zapošljavanje, nabavku opreme i sufinanciranje izgradnje poslovnih objekata. Posebno je naglašena potreba za većom podrškom ženama i mladim poduzetnicima, kao i za povećanjem izdvajanja za zapošljavanje.

Pored financijskih mjera, ispitanici ističu važnost brže i efikasnije administracije, pojednostavljenja procedura, digitalizacije prijave i zahtjeva te veće dostupnosti informacija važnih za poslovanje. Kao značajni prijedlozi izdvajaju se i obuke radne snage, edukacija o grantovima i subvencijama, promocija lokalnih poduzetnika i njihovih usluga, razvoj poslovnih i industrijskih zona te jačanje komunikacije, međusobne podrške i lokalnih inicijativa. Ukupno promatrano, odgovori ukazuju na potrebu za konkretnijim financijskim poticajima, kvalitetnijom administrativnom podrškom i snažnijim razvojnim mjerama koje bi doprinijele unapređenju lokalnog poslovnog okruženja.

3.5. Razvojna agencija Žepče

Kada je riječ o zadovoljstvu pružanjem usluga od strane Razvojne agencije Žepče, ispitanici su najvišom prosječnom ocjenom 4,4 ocijenili redovno informiranje o javnim pozivima putem tjednog E-biltena RAŽ-a. Slijedi podrška u pripremi projektnih prijedloga sa prosječnom ocjenom 4,3, te podrška u izradi biznis planova sa ocjenom 4,1. Organizacija obuka za novozaposlene i zaposlene u okviru Centra za poslovne kompetencije ocijenjena je sa 4,1, dok je organizacija stručnih seminara i predavanja dobila ocjenu 4,0. Organizacija individualnih poslovnih susreta za kompanije ocijenjena je sa 4,0, dok su organizacija grupnih poslovnih susreta i organizacija obuka za zaposlene u menadžmentu poduzeća ocijenjene sa po 3,9.

Struktura odgovora je prikazana na grafu 32.

Graf 32 – Zadovoljstvo uslugama RAŽ-a

O aktivnostima RAŽ-a najveći broj ispitanika se informira putem RAŽ newslettera-a (53,4%) , te putem web stranice RAŽ-a (32,8%).

Na pitanje koje aktivnosti bi mogle pomoći privatnom sektoru u razvoju poslovanja, ispitanici su u najvećoj mjeri istaknuli potrebu za snažnijom financijskom podrškom kroz poticaje, grantove, subvencije i povoljnije uvjete financiranja. Posebno se naglašava važnost podrške za male biznise i start-up poduzeća, kao i smanjenje lokalnih taksi i drugih administrativnih opterećenja. Pored toga, ispitanici su istaknuli potrebu za sufinanciranjem izgradnje poslovnih objekata, većim izdvajanjima za zapošljavanje te jačanjem potpora usmjerenih razvoju poslovanja.

Značajan dio prijedloga odnosi se i na unapređenje informiranosti, edukacije i umrežavanja poduzetnika. Ispitanici smatraju da bi privatnom sektoru koristile češće obuke radnika, seminari, mentorski programi, bolja informiranost o subvencijama, grantovima i javnim pozivima, kao i redovni sastanci za poduzetnike sa konkretnim uputama o dostupnim oblicima podrške. Također su istaknuti organizacija odlazaka na inozemne sajmove, povezivanje lokalnih firmi s partnerima iz drugih gradova i država, promocija lokalnih biznisa te jačanje suradnje između privatnog sektora i lokalne zajednice. Ukupno promatrano, odgovori ukazuju da ispitanici očekuju kombinaciju financijske podrške, efikasnije administracije, stručne edukacije i jačeg povezivanja tržišnih aktera kao ključne pretpostavke za razvoj privatnog sektora.

Rezime

Analiza zadovoljstva radom javne uprave i javnim uslugama pokazuje da privredni subjekti *najveći značaj pridaju konkretnim razvojnim i financijskim mjerama podrške, posebno onima koje se odnose na pripremu projekata, investicije i zapošljavanje. Kao najvažnije mjere izdvojene su podrška u pripremi projekata i aplikacija za donatorske projekte, izravna financijska podrška za novo zapošljavanje te podrška za investicije u građevine i opremu. I u pogledu budućih potreba ispitanici najveći značaj pridaju financijskim i razvojnim oblicima podrške koji mogu izravno doprinijeti jačanju konkurentnosti poslovanja.*

Kada je riječ o poslovnom okruženju, većina ispitanika jedinicu lokalne samouprave ocjenjuje kao dobro mjesto za poslovanje, dok manji dio ispitanika poslovno okruženje ocjenjuje lošijim. Lokalni ekonomski forum prepoznat je među značajnim brojem privrednih subjekata, ali rezultati pokazuju da i dalje postoji prostor za jačanje informiranosti o njegovoj ulozi i rezultatima rada. U odnosu javnog i privatnog sektora prevladava stav da u posljednjih godinu dana nije bilo većih promjena, iako značajan dio ispitanika ipak prepoznaje određeni napredak. Kao najveće poteškoće u poslovanju izdvajaju se naknade i takse na višim razinama vlasti, nedostatak radne snage i siva ekonomija.

Suradnja s općinskom administracijom u najvećoj je mjeri ocijenjena pozitivno, a među oblicima suradnje kojima su privrednici najzadovoljniji izdvajaju se Lokalni ekonomski forum, sastanci s načelnikom, anketiranje privatnog sektora te info dani, seminari i forumi. Usluge koje pruža jedinica lokalne samouprave ocijenjene su uglavnom zadovoljavajućim do dobrim ocjenama, pri čemu su najbolje ocijenjene komunalne i administrativne usluge, dok su niže ocjene zabilježene kod javnog transporta te podrške u predstavljanju investicijskih potencijala i pronalaženju novih tržišta. Slično tome, mjere podrške JLS najpozitivnije su ocijenjene u dijelu pripreme projekata, edukacije i povezivanja s tržištem, dok su slabije ocijenjene mjere koje se odnose na subvencioniranje troškova zakupa i kamata na investicijske kredite.

U pogledu rada Općinskog vijeća, ispitanici su svoje poznavanje i zadovoljstvo njegovim radom u najvećoj mjeri ocijenili srednjim ocjenama, što ukazuje na umjerenu razinu informiranosti i umjereno zadovoljstvo. Kao prijedlozi za unapređenje rada Općinskog vijeća istaknuti su bolja komunikacija s građanima i poduzetnicima, bolji plan suradnje s privrednicima te organiziranje javnih tribina. Kao glavni ciljevi razvoja općine Žepče do 2030. godine ispitanici su naveli jačanje sektora malih i srednjih poduzeća, otvaranje novih radnih mjesta, zadržavanje mladih ljudi te unapređenje infrastrukture. Također su istaknuli potrebu za snažnijim financijskim poticajima, učinkovitijom administracijom, obukama radne snage, boljom dostupnošću informacija i razvojem poslovnih i industrijskih zona.

Razvojna agencija Žepče ocijenjena je vrlo pozitivno, a najviše su vrednovane usluge redovitog informiranja o javnim pozivima, podrška u pripremi projektnih prijedloga i izradi biznis planova. Značajan broj ispitanika o aktivnostima Agencije informira se putem newslettera i web stranice. U odgovorima o aktivnostima koje bi mogle pomoći privatnom sektoru u razvoju poslovanja, ispitanici su posebno naglasili potrebu za snažnijom financijskom podrškom, učinkovitijom administracijom, češćim obukama i seminarima, boljom informiranošću o subvencijama i javnim pozivima te jačim umrežavanjem, promocijom i povezivanjem lokalnih poduzetnika s tržištima i partnerima. Ukupno promatrano, rezultati ukazuju da privatni sektor očekuje konkretnije financijske i razvojne mjere, viši stupanj administrativne učinkovitosti i snažniju institucionalnu podršku daljnjem razvoju poslovanja.

Zaključci i preporuke analize

Provedeno istraživanje pokazalo je da privatni sektor u općini Žepče poslovno okruženje u najvećoj mjeri ocjenjuje pozitivno, ali istovremeno jasno ukazuje na više područja u kojima je potrebno dodatno djelovati kako bi se unaprijedili uvjeti za poslovanje, zapošljavanje i investicije. Ispitanici najveći značaj pridaju konkretnim financijskim i razvojnim mjerama podrške, posebno onima koje se odnose na pripremu projekata, ulaganja u opremu i objekte te zapošljavanje. Istodobno, rezultati pokazuju da su i dalje prisutni izazovi povezani s nedostatkom radne snage, fiskalnim opterećenjima, sivom ekonomijom, kvalitetom pojedinih javnih usluga te potrebom za većom informiranošću i učinkovitijom administracijom.

Privredni subjekti u velikoj mjeri planiraju nova zapošljavanja i ulaganja u modernizaciju poslovanja, što ukazuje na razvojni potencijal lokalnog gospodarstva. Međutim, problem nedostatka kvalificirane radne snage, posebno tehničkih i stručnih kadrova, ostaje jedno od važnijih pitanja za naredno razdoblje. Istovremeno, većina ispitanika radnike i dalje traži putem preporuka, dok je suradnja sa srednjim školama prisutna, ali je potrebno dodatno jačati njezinu praktičnu i sustavnu dimenziju.

Kada je riječ o radu javne uprave, vidljivo je da ispitanici prepoznaju određeni nivo kvalitete usluga, posebno u komunalnim i administrativnim segmentima, ali i da očekuju veći stupanj digitalizacije, brže procedure, lakši pristup informacijama te veću dostupnost usluga prilagođenih potrebama privrednika. Posebno se ističe potreba za elektronskim obrascima, posebnim šalterom za privrednike i boljom interaktivnom komunikacijom sa općinskom administracijom.

Rad Općinskog vijeća i Lokalnog ekonomskog foruma prepoznat je kao važan za ukupno poslovno okruženje, ali rezultati pokazuju da postoji prostor za veći stupanj informiranosti, transparentnosti i direktnije komunikacije s privrednim sektorom. Ispitanici kao važne pravce unapređenja navode bolju suradnju sa privrednicima, javne tribine i kvalitetniju razmjenu informacija. Također, kroz otvorene odgovore iskazana je potreba za snažnijim financijskim poticajima, većom podrškom malim biznisima i start-up poduzećima, jačanjem poslovnih zona, obukama radne snage, promocijom poduzetništva i boljim povezivanjem lokalnih firmi sa tržištima i partnerima.

Preporuke za narednu godinu:

1. Jačanje financijske podrške privrednom sektoru

Potrebno je dodatno razvijati programe financijske podrške usmjerene na investicije u opremu, objekte i digitalizaciju poslovanja, kao i mjere za samozapošljavanje i novo zapošljavanje. Poseban fokus treba staviti na mala poduzeća, obrte, start-up poduzeća, žene i mlade poduzetnike, u skladu s iskazanim potrebama ispitanika.

2. Razvoj kadrova i jačanje suradnje s obrazovnim sektorom

Potrebno je intenzivirati suradnju sa srednjim školama i drugim obrazovnim institucijama kroz praktičnu nastavu, ferijalnu praksu, zajedničke radionice i programe osposobljavanja. Istodobno je potrebno razvijati specijalizirane obuke za zanimanja koja nedostaju na lokalnom tržištu rada, posebno za CNC operatere, zavarivače, bravare, šivače, stolare, lakirere, mehaničare i konobare.

3. Unapređenje administrativnih usluga i digitalizacije

Preporučuje se daljnje unapređenje rada općinske administracije kroz uvođenje i proširenje

elektronskih obrazaca, digitalizaciju prijave i zahtjeva, uspostavu posebnog šaltera za privrednike te razvoj efikasnijeg sustava informiranja o statusu predmeta. Time bi se povećala dostupnost usluga i smanjilo administrativno opterećenje za poslovne subjekte.

4. Poboljšanje poslovne infrastrukture i investicijskog okruženja

S obzirom na iskazane potrebe ispitanika, potrebno je raditi na daljnjem unapređenju poslovne i komunalne infrastrukture, posebno u segmentima tržišne infrastrukture, vodovodne i kanalizacijske mreže, putne komunikacije i poslovnih zona. Također je važno raditi na stvaranju povoljnijih uvjeta za ulaganja kroz kvalitetnije planiranje prostora za poslovanje i bolju podršku investitorima.

5. Jačanje komunikacije i institucionalne suradnje

Potrebno je dodatno osnažiti ulogu Lokalnog ekonomskog foruma kao mjesta redovne komunikacije javnog i privatnog sektora, te unaprijediti rad Općinskog vijeća kroz veći stupanj otvorenosti prema privrednicima, organiziranje javnih tribina i jasnije predstavljanje odluka i aktivnosti koje utječu na poslovno okruženje. Na taj način može se jačati povjerenje i osigurati aktivnije uključivanje poslovne zajednice u razvojne procese.

6. Podrška promociji, umrežavanju i pristupu tržištima

Preporučuje se nastavak i proširenje aktivnosti Razvojne agencije Žepče u oblasti informiranja o javnim pozivima, pripreme projektnih prijedloga, izrade biznis planova, organizacije edukacija i poslovnih susreta. Pored toga, korisno bi bilo razvijati dodatne aktivnosti usmjerene na promociju lokalnih poduzetnika, organizaciju odlazaka na sajmove, povezivanje sa partnerima iz drugih gradova i država te bolju dostupnost informacija o tržištima, kupcima i dostupnim fondovima.

7. Kontinuirano praćenje potreba privatnog sektora

Preporučuje se da se anketiranje privatnog sektora nastavi i u narednim godinama, uz dodatno praćenje promjena u potrebama za radnom snagom, investicijama, obukama i javnim uslugama. Redovno prikupljanje i analiza ovih podataka omogućit će pravovremeno prilagođavanje lokalnih politika i mjera podrške stvarnim potrebama gospodarstva.

Istraživanje provela
Razvojna agencija Žepče
Analizu pripremio : Igor Banović

Direktorica RAŽ-a
Branka Janko